

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

IMPROVING ACADEMIC ACHIEVEMENT IN THE SUBJECT OF LAW AND
DAILY LIFE USING THE INQUIRY-BASED LEARNING MODEL (5ES)

เอี่ยมพร ฟุงสูงเนิน¹ และ ศิริรัตน์ วิลลาบุตร²

Ueamphon Fungsungnoen¹ and Sirirat Wilabud²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา¹

Nakhon Ratchasima Rajabhat University¹

โรงเรียนสูงเนิน²

Sungnoen School²

Corresponding author, e-mail: 6540117122@nrru.ac.th , Tel. 0927526303

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ 5Es แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 2) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบ 5Es, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research article aimed to (1) compare students' learning achievement on the topic of Law and Daily Life using the 5Es Inquiry-Based Learning approach, and (2) examine the satisfaction toward the implementation of the 5Es Inquiry-Based Learning approach. This study employed classroom action research utilizing a One-Group Pretest-Posttest Design. The sample consisted of 22 Grade 8 students at Sung Noen School, Nakhon Ratchasima Province, during the first semester of the 2025 academic year. The participants were selected through purposive sampling. The research instruments included 5Es-based lesson plans, a learning

achievement test, and a student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and a dependent samples t-test. The findings revealed that

- 1) The post-test academic achievement was significantly higher than pre-test scores.
- 2) The overall satisfaction assessment regarding the learning management was at the highest level.

Keywords: Inquiry-Based Learning (5Es), Learning Achievement

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรากฐานของการสร้างพลเมืองดี. ปัญหาสำคัญที่พบในสาระ “กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน” คือนักเรียนส่วนใหญ่มักเรียนรู้แบบท่องจำข้อกฎหมาย ขาดความเข้าใจเชิงวิเคราะห์ และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติจริงได้. ครูผู้สอนยังคงเน้นการบรรยายเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es). รูปแบบนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) และขั้นประเมินผล (Evaluation). กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกทักษะการตั้งคำถาม แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างท่องจำมาเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ. (2551)

จากการศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ ณ โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังขาดความเข้าใจในสาระสำคัญของกฎหมาย และไม่สามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงได้. ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสืบเสาะ (5Es) เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหัวข้อกฎหมายใกล้ตัว เช่น กฎหมายจราจร กฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความคาดหวังว่าการนำรูปแบบ 5Es มาใช้ จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้นักเรียน. คุณค่าของการวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อกฎหมายอย่างถูกต้อง แต่ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข อันเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์

- เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิต ประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)
- เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการวิจัยชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดผลก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้: เรื่องกฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อหาความเหมาะสม ผลการตรวจให้ใช้ได้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน: เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ: เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 10 ข้อ

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสูงเนิน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 11 ห้องเรียน รวม 320 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ขั้นตอน คือ. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test): 2) การดำเนินการจัดการเรียนรู้: ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate) 3) การทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด 4) การประเมินความพึงพอใจ หลังจากทำการทดสอบหลังเรียนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) 5) การรวบรวมและบันทึกข้อมูล: ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน คะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน และข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจ มาตรวจสอบความถูกต้องและบันทึกผลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบค่าที่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

- ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องกฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลการทำแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน เรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 จำนวน 22 คน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		คะแนน ความก้าวหน้า	
	คะแนน (20)	ร้อยละ	คะแนน (20)	ร้อยละ	คะแนน (20)	ร้อยละ
1	11	55	17	85	6	30
2	11	55	16	80	5	25
3	7	35	14	70	7	35
4	12	60	17	85	5	25
5	13	65	17	85	4	20
6	10	50	15	75	5	25
7	8	30	15	75	7	35
8	8	40	16	80	8	40
9	7	35	18	90	11	55
10	9	45	17	85	12	60
11	8	40	15	75	7	35
12	5	25	12	60	7	35
13	10	50	17	85	7	35
14	10	50	19	95	9	45
15	9	45	17	85	12	60
16	9	45	18	90	9	45
17	10	50	19	95	9	45
18	10	50	18	90	8	40
19	10	50	17	85	7	35
20	5	25	12	60	7	35
21	6	30	13	65	7	35
22	8	40	15	75	7	35
S.D	2.09	-	2.02	-	2.13	10.66
\bar{x}	8.91	44.09	16.09	80.71	7.55	37.73

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.91 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.09 คะแนน มีผลต่าง คิดเป็นผลการเรียนเฉลี่ยที่สูงขึ้นร้อยละ 37.73

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 มีผลการเรียนสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ดังตารางที่ 2

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D	t	p
ก่อนเรียน	22	20	8.91	2.02	21.14	0.00
หลังเรียน	22	20	16.09	2.09		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ดังตารางที่ 2 มีผลการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า p สูงกว่า 0.05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีความพึงพอใจเฉลี่ยทุกประเด็นในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 3
ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและกระตุ้นให้ฉันอยากเรียนรู้	4.55	0.60	มากที่สุด
2	ฉันได้มีโอกาสทดลองค้นคว้าหรือสืบเสาะด้วยตนเอง	4.50	0.74	มากที่สุด
3	การเรียนรู้แบบ 5Es ช่วยให้ฉันเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้น	4.55	0.51	มากที่สุด
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความเห็น และอธิบายสิ่งที่เรียนรู้	4.73	0.55	มากที่สุด
5	การเรียนรู้แบบนี้ช่วยให้ฉันนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.73	0.55	มากที่สุด
6	ฉันมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มหรือการอภิปรายในชั้นเรียน	4.68	0.48	มากที่สุด
7	ฉันรู้สึกสนุกและมีความสุขในการเรียนวิชานี้มากกว่าการสอนแบบเดิม	4.59	0.50	มากที่สุด
8	การเรียนรู้แบบ 5Es ทำให้ฉันมีความรับผิดชอบและกระตือรือร้นมากขึ้น	4.36	0.49	มาก
9	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของฉันดีขึ้นจากการเรียนด้วยวิธีนี้	4.41	0.67	มาก
10	โดยรวมแล้ว ฉันพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)	4.59	0.67	มากที่สุด
	รวม	4.57	0.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.09 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแสดงความเห็น และอธิบายสิ่งที่เรี ยนรู้ รวมถึงการที่บทเรียนช่วยให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนถึงร้อยละ 37.73 ทั้งนี้เพราะกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านขั้นตอนที่กระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ เริ่มจากการกระตุ้นความสนใจ (Engagement) และการสำรวจค้นหา (Exploration) ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้เรื่องกฎหมายที่ดูเป็นเรื่องไกลตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเชิงลึกมากกว่าการท่องจำเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร พรไตร (2557) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงงานวิจัยของ อับดุลเลาะ อุมาร์ (2560) ที่ศึกษาพบผลไปในทิศทางเดียวกันในด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านกระบวนการสืบเสาะ

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ทั้งนี้เพราะรูปแบบการสอนแบบ 5Es ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและไม่น่าเบื่อ นักเรียนได้รับอิสระในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม(Explanation)และ(Elaboration) ทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การที่นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาเรื่องกฎหมายสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและพึงพอใจต่อวิธีการสอนที่ครูนำมาใช้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เชื่อว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีบทบาทหลักในกิจกรรมและเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวลิต ชูกำแพง (2553) และ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ที่ระบุว่ากระบวนการสืบเสาะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและพึงพอใจต่อการเรียนรู้เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติจริงและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา กฎหมายให้มีประสิทธิภาพนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การถ่ายทอดเนื้อหาเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของ 3 องค์ประกอบหลัก

1. กระบวนการเรียนรู้ (Process): การใช้ขั้นตอน 5Es ช่วยเปลี่ยนสถานะของผู้เรียนจาก "ผู้รับความรู้" เป็น "ผู้สร้างความรู้" โดยเฉพาะขั้นการ สำรวจและค้นหา (Exploration) และการ ขยายความรู้ (Elaboration) ที่ทำให้นักเรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จำลองที่ใกล้ตัว ซึ่งส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

2. บรรยากาศเชิงบวก (Atmosphere): การที่ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ (ระดับความพึงพอใจสูงสุด (\bar{x}) = 4.73) เป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและลดกำแพงความกังวลต่อนเนื้อหาที่เรียนที่มีความซับซ้อน

3. การเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ (Practical Linkage): ผลการวิจัยยืนยันว่าเมื่อนักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อกฎหมายเข้ากับ "การดำเนินชีวิตประจำวัน" ได้จริง จะนำไปสู่ การเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) ซึ่งช่วยให้ความรู้คงทนและพัฒนาไปสู่การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยตามเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5Es และเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ครูมีความเชี่ยวชาญในการออกแบบสถานการณ์จำลองที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. โรงเรียนควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ไปกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาซับซ้อน เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากการบรรยายเป็นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งระบบ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ในการจัดกิจกรรมควรเน้นความหลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง หรือการจัดโครงงานย่อย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

2. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมหลายห้องเรียนหรือหลายโรงเรียน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเป็นสากลของผลงานวิจัย

3. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ 5Es กับวิธีการสอนรูปแบบอื่น เช่น การใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อหาข้อดีและข้อจำกัดที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมาย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนมักมองว่าซับซ้อนและไกลตัว กระบวนการ 5 ขั้นตอนช่วยเปลี่ยนบทบาทนักเรียนให้เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการสำรวจและเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้นักเรียนไม่เพียงแต่มีคะแนนการทดสอบที่สูงขึ้น แต่ยังมี ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับสูงเนื่องจากบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น องค์ความรู้ที่ได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองที่เข้มแข็งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชินวัชร นิลเนตร อาจารย์ที่ปรึกษาและขอบพระคุณ นางศิริรัตน์ วิชาบุตร ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนสูงเนิน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การวิจัยการเรียนรู้. มหาสารคาม, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพร พรไตร. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะวิทยาศาสตร์ที่เน้นการคิดวิเคราะห์. วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้.
- อัปดุลเลาะ อุมาร์. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ยะลา, โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงจังหวัดยะลา.